

**شناسایی برنامه ها و فعالیت های موازی سازمان تبلیغات
اسلامی با وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و تبیین معایب آن بر
مدیریت فرهنگی کشور و ارائه راهکارهای هماهنگ سازی**

پدیدآورده (ها) : طلوعی اشلقى،عباس؛ داودی،مرتضی
علوم اجتماعی :: پژوهشنامه :: تابستان 1388 - شماره 37
از 85 تا 116
آدرس ثابت :

<http://www.noormags.ir/view/fa/articlepage/905226>

دانلود شده توسط : کافی نت تخصصی نور
تاریخ دانلود : 21/05/1395

پایگاه مجلات تخصصی نور

www.noormags.ir

مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) جهت ارائه مجلات عرضه شده در پایگاه، مجوز لازم را از صاحبان مجلات، دریافت نموده است، بر این اساس همه حقوق مادی برآمده از ورود اطلاعات مقالات، مجلات و تألیفات موجود در پایگاه، متعلق به "مرکز نور" می باشد. بنابر این، هرگونه نشر و عرضه مقالات در قالب نوشتار و تصویر به صورت کاغذی و مانند آن، یا به صورت دیجیتالی که حاصل و بر گرفته از این پایگاه باشد، نیازمند کسب مجوز لازم، از صاحبان مجلات و مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) می باشد و تخلف از آن موجب پیگرد قانونی است. به منظور کسب اطلاعات بیشتر به صفحه **قوانین و مقررات** استفاده از پایگاه مجلات تخصصی نور مراجعه فرمائید.

شناسایی برنامه‌ها و فعالیتهای موازی سازمان تبلیغات اسلامی با وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و تبیین معایب آن بر مدیریت فرهنگی کشور و ارائه راهکارهای هماهنگ سازی

دکتر عباس طلوعی اشلقی*

مرتضی داودی**

مرکز تحقیقات کامپیوتر علوم اسلامی

چکیده

در این مقاله با نگاهی به اهداف و وظایف اساسی سازمان تبلیغات اسلامی با وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ضمن بررسی برنامه‌ها، فعالیت‌ها و عملکرد آن دو دستگاه فرهنگی در صدد هستیم موارد موازی کاری را شناسایی کرده و با تبیین معایب و عوارض ناشی از وجود دستگاه‌ها و عملیات موازی بر مدیریت فرهنگی کشور و با ارائه راهکارهای

---

* دانشیار و عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات تهران.
** کارشناس ارشد مدیریت و برنامه‌ریزی فرهنگی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات تهران.

مناسب به سهم خود موجب بهبود موازی کاری در میان سازمان تبلیغات اسلامی با وزارت ارشاد باشیم.

در اینجا با تشریح موازی کاری و اهمیت آن با نگاهی به اهداف و وظایف و عناوین برنامه‌های سازمان تبلیغات اسلامی با وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در نظر است با نگرش سیستمی نسبت به تبیین آن اقدام شود.

واژگان کلیدی

موازی کاری، برنامه، فعالیت، عملکرد، برنامه موازی، فعالیت موازی و عملکرد موازی.

مرکز تحقیقات کامپیوتر علوم اسلامی

مقدمه

در جهان پرقاب‌ت کنونی سازمان‌هایی امکان بقاء و استمرار فعالیت دارند که برای آینده خود برنامه‌ریزی‌های لازم را انجام داده باشند و پیش‌بینی واقع‌بینانه‌ای از وقایع پرچالش آتی مد نظر قرار دهند. دیگر گذشته چراغ راه آینده نیست و سرعت تحولات و دگرگونی‌ها گواه این مدعاست.

دیگر نمی‌توان وقایع آینده را به بخت و اقبال واگذار کرد و یا با آزمون و خطا و روزمرگی به توسعه‌یافتگی دست یافت (ابوالعلائی، غفاری، ۱۳۸۵: ۳).

دنیای فرا روی سازمان‌ها، دنیا پرچالش و صعب‌العبوری است. روند فزاینده رقابت و ضرورت دستیابی سازمان‌ها به سطوح بالاتری از کیفیت و بهره‌وری ایجاب می‌کند که مدیران آینده سازمان‌ها به مراتب توانا تر، مستعدتر و شایسته‌تر از میران امروز باشند (همان: ۷).

اقدامات موازی سازمان‌های فرهنگی از جمله معضلاتی است که هنوز از جانب خط مشی‌گذاران نظام اقدام اساسی در جهت رفع آن صورت نپذیرفته است (صالحی امیری، ۱۳۸۶: ۶۳).

بسیاری از سازمان‌های فرهنگی ما در وظایف یکدیگر مداخله می‌کنند و این مداخلات به سمت خودکاهندگی پیش‌رفته و نهایتاً باعث می‌شود که بهره‌وری به سمت صفر میل نماید (همان: ۷).

با نگاهی به اقدامات دولت در سال‌های اخیر سیاست حاکم در نظام دولتی ایران مبنی بر کوچک‌سازی و واگذاری برخی امور به بخش خصوصی بوده است. حال اینکه تاچه حد در اجرای این سیاست برای

رسیدن به اهداف توسعه و برنامه‌ریزی‌های کلان موفق بوده است، خود نیازمند بررسی جدی‌تر و تامل بیشتری است اما با نگاه اجمالی می‌توان دریافت، رشد قارچ گونه برخی اداره‌ها و ارگان‌ها طی بیست و پنج سال اخیر در ایران، سیاست‌های ناهمگون و استخدام بی‌رویه و بی‌ضابطه که نه براساس نیازهای واقعی، بلکه در برخی موارد به دور از قوانین و مقررات موجود صورت گرفته است، همراه با رشد روز افزون جمعیت و نسل جوان جویای کار، تنها بخشی از مشکلات بوده است که نظام اداری ایران مارا دست به گریبان کرده است.

از سوی دیگر علاوه بر گستردگی بی‌حد و حصر نظام اداری، دیوان سالاری و بوروکراسی دست و پاگیر اداری همراه با بی‌نظمی و لجام گسیختگی در نظام پرداخت‌ها سبب شده است تا در سال‌های اخیر همواره با بحران کسری بودجه، به ویژه در اجرای برنامه‌های کلان روبرو باشیم.

گسترده‌گی روز افزون دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و صدور هزاران هزار مدرک دانشگاهی و فارغ التحصیلانی که شاید بسیاری از آنان تنها سودای استخدام در بخش دولتی را در سر می‌پروراندند، بدون اینکه برای اشتغال آنان برنامه از پیش تعیین شده‌ای وجود داشته باشد، همه موجب دامن زدن به این مشکلات عدیده بوده است.

آمار موجود حاکی از آن است که پیش از انقلاب اسلامی، تنها دومیلیون کارمند رسمی در ایران وجود داشت، اما امروزه شاید بیش از پنج میلیون کارمند در بخش دولتی اعم از رسمی، پیمانی و قراردادی و غیره به کار مشغولند که بخش عمده‌ای از بودجه دولتی صرف پرداخت

حقوق، مزایا و سایر هزینه‌های غیر ضروری ناشی از آن بوده است. به عبارتی، در بسیاری از موارد هزینه‌ها بر درآمدها غالب بوده است.

اما به نظر می‌رسد بدون هیچ گونه برنامه‌ریزی اساسی برای استخدام نیروهای کارآمد و توانا یا آموزش حرفه‌ای موجود، پدیده دیوان‌سالاری همچنان پیچیده‌تر ادامه می‌یابد و این در حالی است که کشور بریتانیا با جمعیتی نزدیک به جمعیت ایران، تنها ۷۰۰ هزار کارمند وجود دارد. جای شگفتی است که با توجه به کارآمدی خاص نظام اداری در بریتانیا، چرا در ایران با این همه تعدد کارمند و نیروی مستخدم همچنان در سراسر ناهماهنگی‌ها و تنگناهای ساختاری گرفتاریم و در سراب بهره‌وری و کارآمدی نیروی انسانی غوطه می‌خوریم (ملک لو، ۱۳۸۶: ۲).

بنابراین به نظر می‌رسد موازی‌کاری در سطح سازمان‌های فرهنگی معایبی را برمدیریت فرهنگی کشور به دنبال دارد که در ادامه تعریفی از موازی‌کاری، برنامه و فعالیت موازی به آن اشاره خواهد شد و در خاتمه بعد از ارائه تحلیلی از موارد موازی‌کاری با ارائه راهکار مناسب سعی در به حداقل رساندن موازی‌کاری داریم با نگاهی به تحقیقات انجام شده در خصوص ساماندهی دستگاه‌های فرهنگی و همین‌طور مخاطب قرار دادن کلیه سازمان‌ها و نهادها و دستگاه‌های فرهنگی نظام حاکمیت را با مشکلاتی مواجه ساخته است که نمونه آن عدم بهره‌گیری از نتایج پژوهش‌های انجام شده در راستای ساماندهی دستگاه‌های فرهنگی کشور است. لذا نویسندگان این مقاله انتظار دارند با مقایسه اینچنینی شاید بتوان نتایج قابل قبولی را شاهد بود.

شایان ذکر است در بیان اهمیت پرداختن به این موضوع، دورشدن سازمان تبلیغات اسلامی و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی از منویات مقام

معظم رهبری (مدظله العالی) است؛ چراکه براساس اوامر ایشان بین وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان تبلیغات اسلامی در رابطه با نحوه نظارت بر فعالیت‌های فرهنگی هماهنگی در اجرای وظایف و ماموریت‌ها، تفاهم نامه ای در مورخ ۱۳۷۶/۰۵/۲۹ میان وزیر محترم وقت فرهنگ و ارشاد اسلامی (سیدمصطفی میر سلیم) و رئیس محترم وقت سازمان تبلیغات اسلامی (محمود محمدی عراقی) منعقد شده و به استحضار معظم له رسیده و ایشان فرمودند «بسمه تعالی انشاء الله موفق باشید. امید است از این پس شاهد دوباره کاری یا تعارض در مسائل این دو دستگاه مهم نباشیم».

۱- دیدگاه سیستمی

در نگرش سیستمی سازمان‌ها به مثابه ارگانیزم‌های زنده، برای بقای خود باید بتوانند با محیط به یک تعادل پویا برسند. از منظر بحث «تغییر»، و رویکرد سیستمی سه تفاوت عمده با دیگر رویکردها دارد.

۱. توجه به محیط و تغییرات آن؛ ۲. توجه به تغییر به عنوان یک فرایند مستمر؛ ۳. نگرش کل نگر و توجه به زیر سیستم‌ها و روابط بین آنها. بنابراین «تغییر» فرایندی است ادامه دار (مستمر)، برخوردار از ابعاد متعدد و لازم برای بقا.

در نظریه «تغییر جامع سازمانی» به طور همزمان، بر سطوح سازمانی، کارکردها، وظایف و ابعاد متعدد و مختلف تمرکز شده و از یک منظر گسترده به تغییر سازمانی نگریسته شده است و علاوه بر اجزای سیستم، کل سیستم نیز مورد توجه قرار گرفته است. به عنوان مثال می‌توان از مدیریت بر مبنای هدف و مدیریت کیفیت جامع نام برد. مدیریت کیفیت

جامع، یک تغییر سازمانی فراگیر است که اصلاح و بهبود و توسعه را باهدف رضایت مندی و پاسخگویی به نیازهای مشتریان وظیفه همه می‌داند. در این تعریف تأکید بر همه زیر سیستم‌ها، محیط، و استمرار تغییر است. الگوی جستجو – عمل نیز یکی از الگوهای است که به استمرار تغییر برای دستیابی به تعادل پویا نظر داشته است. سیر نظریه‌های تغییر نشان می‌دهد، تغییرات سازمانی در جهتی بوده است که برای مدیران در شرایط نامطمئن و نامشخص، تکیه‌گاه مطمئنی را فراهم سازند. نظریه‌های طراحی مجدد ساختار، سازماندهی تیمی، به کارگیری تکنولوژی اطلاعات، تواناسازی کارکنان، مشتری محوری همه پاسخ‌هایی به این نیاز هستند.

۲- اهداف و وظایف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با سازمان

تبلیغات اسلامی

۲-۱- اهداف

نمودار شماره (۱) بیان اهداف

اهداف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی	اهداف سازمان تبلیغات اسلامی
۱. رشد فضایل اخلاقی براساس ایمان و تقوی	۱. احیاء و اشاعه اندیشه تابناک اسلام و تقویت روح عبودیت الهی و ترویج اخلاق اسلامی در میان مردم، بویژه نسل جوان.
۲. استقلال فرهنگی و مصونیت جامعه از نفوذ فرهنگ اجانب	۲. دفاع از اصول اسلام، نظام مقدس جمهوری اسلامی و شناخت توطئه‌های
۳. اعتلای آگاهی‌های عمومی در زمینه‌های مختلف و شکوفایی	

<p>فرهنگی – تبلیغی بیگانگان و تبیین انحطاط و بطلان مکتب‌های الحادی و انحرافی و مبارزه با آفت‌های التقاط و تحجر با تکیه بر جامعیت اسلام.</p> <p>۳. گسترش کمی و کیفی دینی مردم و سنت‌های ملی در این راستا و برانگیختن احساس مسئولیت عمومی در قبال اسلام و نظام مقدس جمهوری اسلامی با ارتقاء و رشد بینش اسلامی بویژه در میان نسل جوان.</p>	<p>استعدادهای و روحیه تحقیق، تتبع و ابتکار در جامعه</p> <p>۴. رواج فرهنگ و هنر اسلامی</p> <p>۵. آگاهی جهانیان نسبت به مبانی، مظاهر و اهداف انقلاب اسلامی</p> <p>۶. گسترش مناسبات فرهنگی با ملل و اقوام مختلف به خصوص ملل مسلمان و مستضعفان جهان</p>
---	---

۲-۲- وظایف

نمودار شماره (۲) تبیین وظایف منبع: اساسنامه وزارت فرهنگ و ارشاد

اسلامی با سازمان تبلیغات اسلامی

وظایف اساسی سازمان تبلیغات اسلامی	وظایف اساسی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
<p>۱. وظایف و ماموریت‌های اساسی سازمان:</p> <p>۲. سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و هدایت تبلیغات دینی</p> <p>۳. زمینه‌سازی برای سازمان یافتن نیروهای مؤمن و پیدایش تشکلهای لازم و برنامه‌ریزی و هماهنگی به منظور هدایت و تقویت نهادهای دینی و مردمی.</p> <p>۴. تلاش در جهت احیاء و اشاعه معارف دینی، فرهنگ و تاریختشیع از همه راه‌های ممکن با تأکید بر وحدت تمام مذاهب اسلامی، با همکاری مراجع و نهادهای ذیربط.</p> <p>۵. تحقیق و بررسی در خصوص تبلیغات سوء و تهاجم</p>	<p>۱. سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی و اقدام در جهت اعمال سیاست‌های رسمی نظام جمهوری اسلامی در زمینه فرهنگ عمومی و اصول سیاست‌های فرهنگی کشور.</p> <p>۲. سیاست‌گذاری برای ایجاد بسترهای لازم به</p>

<p>فرهنگی دشمنان و شناسایی و تحلیل ترفندهای تبلیغی علیه اسلام و انقلاب اسلامی و طبقه‌بندی آنها با اتخاذ تدابیر لازم در جهت خنثی سازی آنها و تسویر افکار عمومی در زمان مقتضی.</p> <p>۶. مقابله با فرهنگ منحط بیگانه و نفی آن با شناسایی نقاط ضعف و آسیب‌پذیر</p> <p>۷. انجام مطالعات راهبردی و بررسی‌های کاربردی در زمینه مسائل و نیازهای فرهنگی اقشار مختلف جامعه اسلامی بویژه جوانان و طراحی برنامه‌ها و شیوه‌های تبلیغی نوین با ابزار کارآمد روز و اصلاح و احیاء روش‌های سنتی در تبلیغ اسلام.</p> <p>۸. تهیه، تدوین، انتشار کتب، نشریات و نرم افزارهای مناسب و ضروری به منظور معرفی علوم، معارف، فرهنگ، تمدن اسلامی و نظام حکومت اسلامی با رعایت اولویت و پرهیز از موازی کاری‌ها.</p> <p>۹. تلاش برای هدایت افکار عمومی با استفاده از رسانه‌های همگانی و فعالیت مستقیم رسانه‌ای.</p> <p>۱۰. تهیه و عرضه فرآورده‌ها و آثار فرهنگی و هنری اسلامی و حمایت از هنرمندان متعهد انقلابی.</p> <p>۱۱. برنامه‌ریزی، زمینه‌سازی و انجام اقدامات لازم برای هرچه فعالتر شدن اقشار اجتماعی تأثیرگذار از جمله: روحانیون، دانشگاهیان، معلمان و هنرمندان در جهت رشد فرهنگ اسلامی و مقابله با آثار نامطلوب فرهنگ‌های بیگانه.</p> <p>۱۲. همکاری علمی و تحقیقاتی و کمک به توسعه کمی و کیفی مراسم فرهنگی، مذهبی و مردمی.</p> <p>۱۳. همکاری با وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های فرهنگی،</p>	<p>منظور شناساندن مبانی، مظاهر و اهداف انقلاب اسلامی و فرهنگ و هنر ایرانی به جهانیان از طریق توسعه مناسبات و روابط با مجامع و سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای.</p> <p>۳. برنامه‌ریزی در جهت رشد و توسعه فعالیت‌های فرهنگی و هنری (مطبوعات، کتاب، فیلم، هنرهای تجسمی، نمایشی، سینما و نشریات)</p> <p>۴. تعمیق و ترویج فرهنگ قرآنی</p> <p>۵. حمایت از پدیدآورندگان آثار فرهنگی و هنری (شعرا، ادبا، نویسندگان و هنرمندان)</p> <p>۶. برنامه‌ریزی در زمینه آموزش منابع انسانی بخش فرهنگ و هنر</p> <p>۷. استقرار فن‌آوری اطلاعات در بخش</p>
--	--

<p>آموزشی به منظور تعمیق و گسترش فرهنگ و معارف اسلامی.</p>	<p>فرهنگ و هنر وزارتخانه ۸. رونق اقتصادی بخش فرهنگ</p>
<p>۱۴. همکاری‌های علمی و تحقیقاتی با دستگاه‌های اجرایی و سازمان‌های غیردولتی جهت توسعه فرهنگ دینی در محیط‌های سازمانی و بهبود کارکرد فرهنگی آنان.</p>	<p>۹. پرورش استعدادها و ذوق فرهنگی جامعه ۱۰. تهیه ضوابط ایجاد</p>
<p>۱۵. تأسیس و اداره مؤسسات فرهنگی، هنری، آموزشی و مراکز دانشگاهی و همکاری با سایر مراکز دانشگاهی موجود به منظور تربیت مبلغان، هنرمندان، مربیان و مدیران کارآمد فرهنگی، دینی.</p>	<p>مؤسسات و مراکز فرهنگی و هنری و برگزاری جشنواره‌ها، نمایشگاه‌ها، مسابقات و...</p>
<p>۱۶. تأسیس مراکز اطلاع‌رسانی تخصصی - تبلیغی و دینی.</p>	<p>۱۱. مطالعه و تحقیق در رابطه با موضوعات فرهنگی و هنری تبلیغات</p>
<p>۱۷. سازماندهی و اعزام مبلغ در سراسر کشور با مشارکت دستگاه‌های ذیربط، حوزه‌های علمیه، مراکز دانشگاهی و مردم.</p>	<p>رسانه‌های جهانی و همچنین درباره اثرات و سبب ارتباط جمعی در جامعه</p>
<p>۱۸. مشارکت و همکاری در برگزاری همایش‌ها، جشنواره‌ها و نمایشگاه‌های فرهنگی دینی به منظور تعمیق و گسترش معارف اسلامی.</p>	<p>۱۲. اداره امور حج و زیارت، اوقاف، گسترش زبان و ادبیات فارسی، موسسات خیری انجمن آثار مفاخر فرهنگی و چاپ و انتشارات</p>
<p>۱۹. نظارت بر چاپ و نشر قرآن کریم و کتب ادعیه. ۲۰. شناسایی و تشویق کلیه آثار علمی، فرهنگی و هنری مؤثر در توسعه فرهنگ دینی.</p>	<p>۱۳. اداره امور حج و زیارت، اوقاف، گسترش زبان و ادبیات فارسی، موسسات خیری انجمن آثار مفاخر فرهنگی و چاپ و انتشارات</p>
<p>۲۱. تلاش سازمان یافته جهت گسترش مشارکت‌های حمایتی و مالی مردم و نهادها و دستگاه‌های اجرایی برای توسعه فرهنگ دینی و شعائر اسلامی.</p>	<p>۱۴. تأسیس مراکز اطلاع‌رسانی تخصصی - تبلیغی و دینی.</p>

۳- برنامه‌ها و اعتبارات

نمودار شماره (۳): ردیف‌های اعتباری و برنامه‌های وزارت فرهنگ و

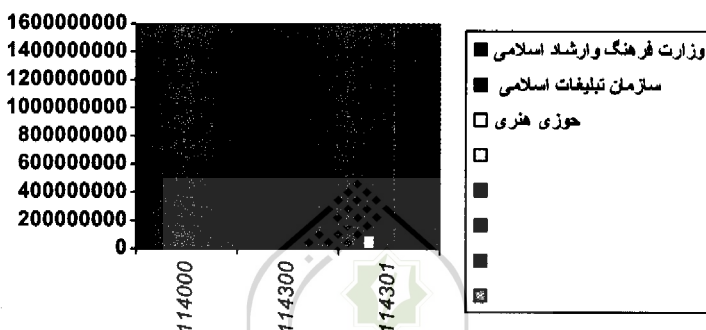
ارشاد اسلامی، سازمان تبلیغات اسلامی و حوزه هنری

(منبع قانون بودجه سال ۱۳۸۶ کل کشور)

(مبالغ به میلیون ریال)

۲۲۸۰۲	۰	۲۲۱	۲۲۵۸۱	۳۰۲۷۹
۱۰۶۰	۲۲۶۲	۵۵۴۹	۳۱۴۹	۳۰۲۷۴
۶۳۳۶۳	۵۲۹۸	۰	۵۸۰۶۵	۳۰۲۷۳
۱۳۹۴۷۰	۰	۱۲۰۰۰	۱۲۷۴۷۰	۳۰۲۷۲
۶۷۸۵۶	۱۴۱۹۶	۱۰۳۰۰	۴۳۳۶۰	۳۰۲۶۹
۳۵۳۰۰	۰	۱۲۰۷۵	۳۳۱۵۵	۳۰۲۶۵
۱۹۸۶۸۷	۰	۲۵۳۸۰	۱۷۳۳۰۷	۳۰۲۶۰
۹۴۲۰۰	۱۸۲۰۰	۰	۷۶۰۰۰	۳۰۲۵۹
۵۵۲۸۰	۱۱۸۸۰	۰	۴۴۴۰۰	۳۰۲۵۸
۲۴۶۰۳۴	۳۶۴۹۹	۰	۲۰۹۵۳۵	۳۰۲۵۷
۳۸۲۹۰	۰	۱۵۳۰۰	۲۷۹۹۰	۳۰۲۴۷
۷۱۰۲۲۸۴	۱۵۱۸۰	۰	۶۹۷۱۰۴	۳۰۲۳۹
۳۸۳۱۹	۰	۲۵۳۰۵	۱۳۰۱۴	۱۰۵۱۷
جمع	حوزه هنری	سازمان تبلیغات اسلامی	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی	دستگاه
	۱۱۴۳۰۱	۱۱۴۳۰۰	۱۱۴۰۰۰	شماره طبقه‌بندی

نمودار شماره (۳/۱): مجموع اعتبارات سازمان تبلیغات اسلامی، حوزه هنری و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در سال ۱۳۸۵ به هزار ریال می‌باشد

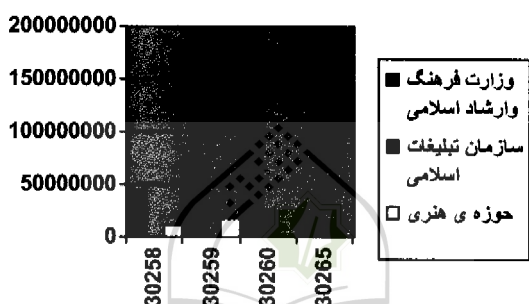
نمودار شماره (۳/۲)

اعتبار ۴ برنامه و به هزار ریال می‌باشد. برنامه‌ها به ترتیب از چپ به راست عبارتند از: ۱- برنامه حمایت از توسعه فناوری‌های نوین ۲- برنامه توسعه و نشر و ترویج کتابخوانی ۳- برنامه حمایت از آموزش‌های دینی، فرهنگی و هنری ۴- برنامه حمایت و گسترش سینمای ملی

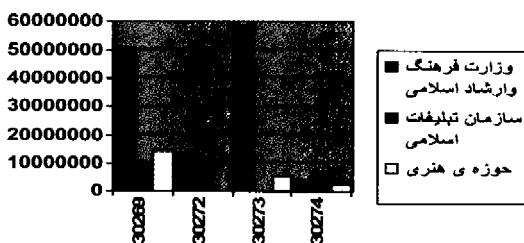
نمودار شماره (۳/۳)

اعتبار ۴ برنامه و به هزار ریال می‌باشد. برنامه‌ها به ترتیب از چپ به راست عبارتند از:
 ۱- برنامه حمایت و گسترش هنرهای تجسمی ۲- برنامه حمایت و گسترش هنرهای
 نمایشی ۳- برنامه حمایت و هدایت فعالیت‌های فرهنگی - دینی ۴- برنامه گسترش
 فعالیت‌های فرهنگی در مساجد

نمودار شماره (۳/۴)

اعتبار ۴ برنامه و به هزار ریال می‌باشد. برنامه‌ها به ترتیب از چپ به راست عبارتند از:
 ۱- برنامه مطالعه و پژوهش‌های راهبردی فرهنگی - دینی ۲- برنامه هدایت تبلیغات و
 اطلاع رسانی ۳- برنامه حمایت و صیانت از موسیقی ملی ۴- برنامه ساختمان‌ها و
 تجهیزات

نمودار شماره (۳/۵)

اعتبار برنامه به هزار ریال می‌باشد ۱- برنامه هزینه‌های مربوط به بازنشستگان دولت و به هزار ریال می‌باشد و شامل وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان تبلیغات اسلامی می‌باشد.

مرکز تحقیقات کامپیوتر علوم اسلامی

ج) فعالیت‌ها و عملکرد سازمان تبلیغات اسلامی با وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

۱. نقاط تشابه و افتراق وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

افتراق	تشابه	معاونت/ واحد تشکلیاتی	ردیف
<p>۱. خرید کتاب از ناشران خصوصی و دولتی</p> <p>۲. گسترش فرهنگ کتابخوانی</p> <p>۳. ترویج کتابخوانی در مدارس</p> <p>۴. خرید کتاب از ناشران خصوصی و دولتی</p> <p>۵. تحول در خرید کتاب از ناشران</p> <p>۶. ترجمه نظام توزیع و قیمت کتاب</p> <p>۷. اطلاع رسانی و حمایت از راهاندازی سایت‌ها</p> <p>۸. صدور مجوز کتاب</p> <p>۹. راهاندازی یک سیستم الکترونیک برای صدور مجوز کتاب</p> <p>۱۰. بزرگداشت مولانا</p> <p>۱۱. انتخاب کتاب سال ولایت</p> <p>۱۲. حمایت از نهادهای غیر دولتی در برگزاری جشنواره‌ها</p> <p>۱۳. ارزیابی کتاب‌های منتشر شده</p> <p>۱۴. برپایی نمایشگاه بین‌المللی کتاب</p> <p>۱۵. تهیه و تدوین ادبیات عامه پسند</p> <p>۱۶. برگزاری جشنواره داستان کوتاه</p> <p>۱۷. هدفمند کردن پراکنه کاغذ</p> <p>۱۸. تألیف و تدوین فرهنگ جامع چاپ و نشر</p> <p>۱۹. راهاندازی بنیاد ادبیات فارسی</p>	<p>۱. مشارکت نهادهای غیردولتی برای توسعه فعالیت‌های فرهنگی</p> <p>۲. بازسازی و نوسازی صنعت چاپ و بسته‌بندی کشور</p>	<p>معاونت امور فرهنگی</p>	<p>۱</p>

<p>۱. تشکیل شورای راهبردی تئاتر ۲. تشکیل دبیرخانه دائمی جشنواره ها ۳. صدور مجوز تولید و اجرای موسیقی ۴. تشکیل شورای راهبردی موسیقی ۵. تشکیل شورای شعر و نثرانه ۶. تشکیل شورای ارکسترهای دفتر موسیقی ۷. ایجاد موزه و گالری ملی و توسعه موزه هنرهای معاصر ایران ۸. راهاندازی هنرستان‌هایی در سراسر کشور جهت آموزش هنرهای زیبا</p>	<p>۱. تولید و اجرای نمایش با مضامین فرهنگ ملی و ارزش‌های دینی ۲. برگزاری جشنواره سراسری تئاتر فجر، تئاتر عروسکی، تئاتر سنتی ۳. انتشار مجله نمایش، فصلنامه تئاتر و... ۴. برگزاری مراسم شب شعر ۵. حمایت از جشنواره‌های دیگر نمایشی ۶. برگزاری نمایش، نمایش و صحنه خیابانی ۷. توجه به موسیقی استانها ۸. برگزاری نمایشگاه‌های دوسالانه هنرهای تجسمی در رشته‌های مختلف عکس، نقاشی، خوشنویسی، گرافیک، مجسمه‌سازی، تصویرسازی، طراحی پارچه و لباس، بین‌المللی کاریکاتور تهران و جلوه هنرهای معاصر</p>	<p>معاونت امور هنری ۲</p>
<p>۱. نوسازی سالن سینما ۲. ساخت سالن‌های جدید سینمایی ۳. حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان سینمای ایران ۴. حمایت از اکران بین‌المللی تولیدات سینمایی ایران ۵. حمایت از توزیع و عرضه تولیدات سینمایی در عرصه نمایش خانگی ۶. احداث شهرک سینمایی ۷. تأسیس بنیاد ملی باری‌های رایانه ای</p>	<p>۱. حمایت از تولیدات فاخر و ارزشمند سینمایی ۲. حمایت از فیلم سازان جوان ۳. رونق در بخش سینمای مستند و انیمیشن</p>	<p>معاونت امور سینمایی سمعی و بصری ۳</p>

گروه پژوهش‌های فرهنگی و اجتماعی ۱۰۱۴

<p>۱. ساماندهی حمایت از مطبوعات کشور ۲. صدور مجوز نشریات و برگزاری دوره‌های آموزشی ۳. سرشماری از روزنامه نگاران و شانلین عرصه مطبوعات و خبرنگاران ۴. انتشار کتب آموزشی روزنامه نگاری و گرافیک مطبوعات ۵. برگزاری نمایشگاه مستقل مطبوعات، جشنواره و نمایشگاه بزرگ عکس و پوستر انقلاب اسلامی ۶. ارزیابی مطبوعات</p>		<p>معاونت امور مطبوعاتی و تبلیغاتی</p>	۴
<p>۱. راه‌اندازی دفتر مدیریت راهبردی فرهنگ و هنر (اتاق‌های مرکزی) ۲. ایجاد ۱۱۳ اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی در شهرستان‌ها و مراکز استانها</p>	<p>۱. احداث مجتمع فرهنگی و هنری ۲. تعمیر و تجهیز مراکز فرهنگی و هنری ۳. صدور مجوزهای موسسات فرهنگی هنری</p>	<p>معاونت اداری و مالی و امور ایستادها</p>	۵
<p>برگزاری ۳۰۰ نمایشگاه قرآنی در سال</p>	<p>۱. حمایت از برنامه‌های آموزشی در زمینه‌های حفظ، قرائت تدبیر، تفسیر، ترجمه، مفاهیم، تربیت مربی و... ۲. حمایت از طرح‌های پژوهشی قرآنی ۳. کمک به تأمین تجهیزات و امکانات مورد نیاز موسسات قرآنی ۴. حمایت از طرح‌های علمی، تبلیغ و ترویج فعالیت‌های قرآنی ۵. شکل گیری دبیرخانه نظارت بر چاپ قرآن کریم و متون دینی</p>	<p>معاونت برنامه‌ریزی و توسعه</p>	۶
		<p>مرکزهای فرهنگی توسعه ترویج فعالیت‌های قرآنی کشور</p>	۷

۱۰۱۲ برنامه‌ریزی فرهنگی (۳)

	<p>۱. راه‌اندازی، توسعه و تجهیز کانون‌های فرهنگی هنری در مساجد سراسر کشور</p> <p>۲. برگزاری فعالیت‌های قرآنی در کانون‌های مساجد</p> <p>۳. حمایت از انتشار فعالیت‌های پژوهشی</p> <p>۴. اجرای طرح‌های اوقات فراغت</p> <p>۵. ارسال کتب به کتابخانه‌های مساجد</p> <p>۶. حمایت از برنامه‌های مسجد محوری با همکاری وزارت کشور</p> <p>۷. اهدای قرآن کریم به مساجد</p>	<p>ستاد عالی بنیاد بر کانون‌های فرهنگی و هنری مساجد</p>	
<p>۱. ساماندهی و توسعه رسانه‌های دیجیتال در کشور</p> <p>۲. برگزاری نمایشگاه و جشنواره ملی رسانه‌های دیجیتال و نرم‌افزارهای چندرسانه‌ای</p> <p>۳. تأسیس مرکز رتبه‌بندی و ثبت نرم‌افزارهای رایانه‌ای</p> <p>۴. راه‌اندازی گروه فرهنگ‌سازی فناوری اطلاعات و رسانه‌های دیجیتال</p>	<p>۱. راه‌اندازی شبکه فرهنگی مساجد کشور</p> <p>۲. راه‌اندازی گروه فرهنگ سازی فناوری اطلاعات و رسانه‌های دیجیتال</p> <p>۳. راه‌اندازی بخش نرم‌افزاری تلفن همراه</p>	<p>مرکز توسعه فناوری اطلاعات و رسانه‌های دیجیتال</p>	۹
<p>ارتباط مستمر و راهبردی با تشکل‌های فعال دانشجویی و حوزوی و تلاش در جهت توانمند سازی آنها در حوزه فرهنگ و هنر</p>	<p>۱. کمک به ترویج و توسعه فعالیت‌های قرآنی جوانان در سراسر کشور و حمایت از موسسات فعال قرآنی کشور و همکاری در برپایی نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم</p> <p>۲. ایجاد و هماهنگی لازم از برنامه‌های فرهنگی در اردوهای جهادی و خدمات‌رسانی به مناطق محروم و تقویت برنامه‌های آموزشی تبلیغی ارائه شده در</p>	<p>گروه مشاوران جوان</p>	۱۰

گروه پژوهش‌های فرهنگی و اجتماعی ۱۰۳۴

	<p>این‌گونه فعالیت‌ها ۳. همکاری در سیاستگذاری، برنامه‌ریزی و اجرای برنامه‌های ستاد عاشورااین فخرآورین</p>		
<p>۱. ارزشیابی هنرمندان، نویسندگان و شاعران کشور ۲. حمایت از اصحاب فرهنگ و هنر از طریق پرداخت وام کمک درمان، ودیعه مسکن و... است.</p>		<p>بخش حمایت از هنرمندان</p>	۱۱
<p>۱. تدوین آیین‌نامه جامع وظایف و اختیارات روابط عمومی‌های کشور ۲. راه‌اندازی واحد ارتباطات مردمی ۳. چاپ و انتشار نشریه وفا</p>	<p>۱. راه‌اندازی پایگاه اطلاع‌رسانی ۲. چاپ و انتشار نشریه</p>	<p>دفتر روابط عمومی</p>	۱۲

۲. نقاط تشابه و افتراق سازمان تبلیغات اسلامی

افتراق	تشابه	معاونت/ واحد تشکلیاتی	ردیف
<p>۱. حمایت و هدایت مراسم و مناسبت‌های دینی و ملی ۲. ساماندهی و حمایت از تشکل‌های دینی ۳. حمایت از ۳۰۰ هیئت مذهبی دانش‌آموزی دبیرستان‌ها ۴. شناسایی و جذب روحانیون مستقر ۵. آموزش غیر حضوری روحانیون مستقر ۶. فراخوان قیامنامه و بهترین شیوه تبلیغ ۷. تجلیل از خدماکاران مساجد ۸. اعزام مبلغ ۹. ساماندهی امور مبلغین و استقرار روحانیون ۱۰. حمایت از طلاب محاضرات علمیه ۱۱. تشکیل کانون محاضرات و شاعران مذهبی کشور ۱۲. حمایت از برنامه‌های از تشکل‌های مذهبی بانوان ۱۳. حمایت از برنامه‌های فرهنگی تشکل‌های دینی شاخص ۱۴. جشنواره‌ی نشاط (زمینگاه محصولات انجمن‌ها و کانون‌ها) ۱۵. حمایت از برنامه‌ی «گفت‌وگو: زمین‌های مساجد و مدارس» ۱۶. همایش ملی بررسی نقش تشکل‌های دینی در چشم‌انداز ۱۴۰۴ ۱۷. آشنایی دبیران آموزش و پرورش با فلسفه‌ی حجاب و آثار فردی و اجتماعی آن</p>	<p>۱. ساماندهی و حمایت از فعالیت‌های فرهنگی مساجد ۲. حمایت و هدایت برنامه‌های اوقات فراغت ۳. حمایت از افسس‌تار تأثیرگذار (هیئت‌های جوانان)، هم‌نشدان، ووزنگاران) ۴. حمایت از وبلاگ نویسان عاشق‌ورایی ۵. جشنواره‌ی نشریات منتخب ۶. هسته‌های فرهنگی جوان ۷. ساماندهی فرهنگی و تبلیغات دینی دستگاه‌های دولتی ۸. به‌روزرسانی بانک‌های اطلاعاتی ۹. تشکیل کارگاه‌های آموزشی مسلمان و مریدان آموزش و پرورش در مناطق محروم ۱۰. نوزدهمین دوره‌ی اردوهای جوانان‌های وحدت</p>	<p>معاونت امور فرهنگی و تبلیغ</p>	<p>۱</p>

گروه پژوهش‌های فرهنگی و اجتماعی ۱۰۵۴

<p>۱۸. هم‌اندیشی گفت‌وگو با نخبگان دینی چالش‌ها و راهکارها ۱۹. همایش رابینان هسته‌های فرهنگی جوان ۲۰. دومین همایش انجمنی جمعاعات دستگه‌های دولتی ۲۱. حمایت از برنامه فعالیت‌های مسجد محوری ۲۲. نخستین مشترک روحانیون شیعه و اهل سنت ۲۳. شناسایی، جذب و یکپارگی روحانیون و نخبگان فرهنگی تبلیغی ۲۴. حمایت از انعام به محروم ۲۵. گردهمایی توجیهی روحانیون مستقر ۲۶. یکپارگی مشاورین متخصص در حوزه‌ی فرق و مذاهب ۲۷. آوای تبلیغ</p>	<p>۱۰. دومین دوره مسابقات فرهنگی و هنری جلوه‌های نور ۱۱. کنگره‌ی علمی ادبی شعر اهل بیت (علیهم‌السلام) ۱۲. سایت هادیان ۱۳. انجام مطالعات کاربردی معاونت</p>		
<p>۱. برگزاری جشنواره‌های متعدد کشوری با شرکت آثار هنری نسل جوان و معتمد کشور جشنواره‌هایی از قبیل: فیلم کوتاه دینی، روایت، مفاهیم قرآنی، ۱۰۰۱، بسم الله، تئاتر ماه، شعر وقصه عیالاب، ذکروا ذکرین، فیلم کوتاه، شعروقصه خلیج فارس، کاریکاتور زیتون سبز، ادبی پیامبر، انجمن وصلح، تئاتر تیرنگ، رسول رحمت، تئاتر کوتاه جوان، سراسری پانتومیم، تجربی هنرهای تجسمی، عتایر ایران موسیقی زنان محلی، استانی، سوره، اعیاد و.... ۲. برگزاری مسابقه مذهبی با موضوع ماه مبارک رمضان</p>	<p>۱. برگزاری جشنواره‌های مختلف در سراسر کشور ۲. انتشار مجله، فصلنامه تئاتر و... ۳. برگزاری مراسم شب شعر ۴. برگزاری دوره‌های آموزشی هنری ۵. تقدیر از هنرمندان جوان در مسابقات هنری ۶. مسابقه کاریکاتور</p>	<p>حوزه هنری</p>	<p>۲</p>

<p>۳. برگزاری برنامه‌های مرتبط با فرهنگ جهاد و شهادت ۴. انتشار کتب* در موضوعات: ۵. آفرینش‌های ادبی ۱۰۲ جلد ۶. انقلاب اسلامی ۱۴ جلد ۷. پژوهش و تحقیق، ۵۹ جلد ۸. سوره مهر ۲۵ جلد ۹. عکس ۷ جلد ۱۰. کودک و پوجوان ۴۳ جلد ۱۱. ادبیات مقاومت ۹۶ جلد ۱۲. موسیقی ۱۶ جلد ۱۳. نمایش ۴ جلد ۱۴. سینما ۱۶ جلد ۱۵. برگزاری نمایشگاه‌هایی از قبیل: حج، تصویر شهیدان، نقاشی، خوشنویسی و... ۱۶. بزرگداشت علما، شهریار، فردوسی، حافظ و... ۱۷. برگزاری سلسله مباحث هنر، اندیشه و ادب در گستره فرهنگ ایرانی- اسلامی</p>	<p>۷. برگزاری نمایشگاه‌ها مختلف ۸. ارائه آموزش‌های هنری در سطح کشور ۹. برگزاری کارگاه نقد و فیلم ۱۰. برگزاری اردوهای آموزشی استانی و کشوری با حضور پیش‌گامان هنری و جوانان مستعد شهرستانی ۱۱. اعزام هنرمندان برجسته و متدین به استان‌ها ۱۲. جذب استعدادهای هنری جوانان در استانها</p>	
---	--	--

* فهرست کتابهای منتشر شده در حوزه هنری از سال ۱۳۸۰ تا پایان سال ۱۳۸۴ (منبع): خلاصه پنج سال عملکرد حوزه هنری در یک نگاه جلد اول ضمیمه از شماره یک تا شماره ۱۴

گروه پژوهش‌های فرهنگی و اجتماعی ۱۰۷۴

<p>۱. تربیت مدرس قرآن کریم ۲. تربیت ممتحن قرآنت قرآن ۳. تربیت ممتحن ترجمه و مفاهیم قرآن ۴. تربیت معلم روخوانی و روان‌خوانی قرآن کریم ۵. تربیت معلم تجوید و صوت و لحن قرآن کریم ۶. تربیت معلم ترجمه و مفاهیم قرآن ۷. آموزش روخوانی ۸. آموزش روان‌خوانی ۹. آموزش قرآنت تخصصی ۱۰. آموزش ترجمه و مفاهیم ۱۱. آموزش تفسیر ۱۲. آموزش حفظ قرآن کریم ۱۳. آموزش قرآن پیش‌دستانی ۱۴. آموزش قرآن به کارکنان دولت ۱۵. تربیت حافظان ممتاز ۱۶. تربیت قاریان ممتاز ۱۷. جذب و هدایت حمایت‌های قرآنی ۱۸. حمایت از برگزاری جلسات قرآنی ۱۹. آموزش مدیران مؤسسات و مراکز قرآنی ۲۰. کارگاه ویژه نیروهای قرآنی استان‌ها ۲۱. تربیت مصحح قرآن کریم ۲۲. تربیت داور مسابقات قرآنی (سطح ۱)</p>	<p>۱. برگزاری مراسم و محافل قرآنی ۲. برگزاری مسابقات قرآنی ۳. حمایت از کانون‌ها و مؤسسات قرآنی مردمی و خانه‌های قرآن</p>	<p>سازمان دارالقرآن الکریم</p>
---	--	---

<p>۲۳. آموزش ضمن خدمت کارکنان سازمان دارالقرآن ۲۴. مقاله و پژوهش در خصوص ترجمه‌ی قرآن کریم ۲۵. کارشناسی، تدوین و راه‌اندازی بانک جامع اطلاعات قرآنی کشور ۲۶. تحقیقات و تکنولوژی آموزشی و تولید رسانه‌های آموزشی ۲۷. تهیه و انتشار خیرنامه‌ی سازمان دارالقرآن الکریم تحت عنوان «بیمار» ۲۸. مسابقه‌ی سنجش معلومات قرآنی (نورالمبین ۹ و ۱۰) ۲۹. ششمین دوره برنامه قرآنی «همایش، آموزش، سنجش» ۳۰. برگزاری مراسم تک‌تیم از چهره‌های برتر قرآنی کشور در سال (۱۳۸۶) ۳۱. همایش مسئولان دارالقرآن مراکز استان‌ها ۳۲. تصحیح و نظارت بر چاپ و نشر قرآن کریم ۳۳. چاپ کتاب‌های (راهنمای مصححین) و (راهنمای ناشران و خطاطان) قرآن کریم ۳۴. راه‌اندازی سیستم اتوماسیون اداری سازمان دارالقرآن ۳۵. تکمیل و راه‌اندازی شبکه داخلی سازمان دارالقرآن (LAN) ۳۶. راه‌اندازی مرحله‌ی اول بزرگ‌ترین شبکه اینترنتی قرآن کریم ۳۷. برگزاری دوره‌های آموزش مجازی قرآن کریم</p>		
---	---	--

گروه پژوهش‌های فرهنگی و اجتماعی ۱۰۹۴

<p>۱. برگزاری گفتمان‌های دینی در دانشگاهها ۲. آموزش مسئولین تشکل‌های دینی و مساجدان تحت پوشش آموزش‌های تخصصی ۳. آموزش معلمان و اساتید حوزه دین تحت پوشش آموزش‌های تخصصی ۴. آموزش روحانیون و مبلغین تحت پوشش آموزش‌های تخصصی ۵. آموزش انجمن‌های جمعاعات تحت پوشش آموزش‌های تخصصی ۶. حمایت و هدایت آموزش‌های دانش آموزان مدارس علوم و معارف اسلامی صدرا ۹. حمایت از پژوهش‌های ناظر به مأموریت‌ها و فعالیت‌های سازمانی در کشور ۱۰. حمایت از نشریات حوزه دین ۱۲. حمایت از تأسیس دبیرستان‌های علوم و معارف اسلامی صدرا ۱۳. تبلیغات و معرفی مدارس علوم و معارف اسلامی صدرا ۱۴. گردهمایی و برگزاری کارگاه آموزشی مدیران مدارس علوم و معارف اسلامی صدرا ۱۵. برنامه‌های آموزشی ایام تعطیلات نوروز برای دانش‌آموزان دوره پیش‌دانشگاهی، علوم و معارف اسلامی صدرا ۱۶. برگزاری آزمون علمی جهت آمادگی در کنکور سراسری ۱۷. اردوی سراسری و استانی معرفت و جشنواره قرآن و عبرت ویژه مدارس علوم و معارف اسلامی صدرا ۱۸. حمایت و پشتیبانی از دبیرستان‌های علوم و معارف اسلامی ۱۹. جذب و گزینش ۲۰ مربی محرب آموزشی و تربیتی با همکاری مدارس علوم و معارف اسلامی و آموزش و پرورش</p>	<p>۱. حمایت از تالیفات دینی ۲. جذب و هدایت اعتبارات ۳. حمایت‌های پژوهشی ۴. حمایت از کتابخانه‌های حوزه دین و شبستان مساجد ۵. حمایت از پایان‌نامه‌های دانشجویی ۶. با موضوعات فرهنگی - دینی و اجتماعی</p>	<p>معاشرت پژوهشی و آموزشی</p> <p>۴</p>
--	---	--

<p>۱. تقویت برنامه‌های موسسه فرهنگی و اطلاع رسانی تبیان ۲. ارائه مطالب متنوع شامل معارف اسلامی، ادبی و هنری، اجتماعی، ورزشی، معرفی باغچه‌ها پرستش، پهن خومشاووه، مطرح کردن سوالات روزانه هفتگی، برگزاری مسابقات فرهنگی و دینی ۳. آموزش دروس حوزوی و کلاسک در کلیه مقاطع تحصیلی به صورت الکترونیکی در سایت تبیان ۴. راه‌اندازی بخش زبان‌های خارجی در سایت تبیان ۵. اطلاع رسانی از طریق خبرگزاری مهر ۶. اطلاع رسانی از طریق موسسه تهران تایمز با نشر روزنامه تهران تایمز به زبان انگلیسی</p>	<p>گسترش اینترنت محلی در مساجد کشور</p>	<p>اطلاع رسانی (تبیان)، خبرگزاری مهر، تهران تایمز...)</p>	<p>۵</p>
<p>۱. جنبش نیروی انسانی متخصص ۲. آموزش ضمن خدمت کارکنان ۳. احداث و تعمیر دفاتر شهرستانی تبلیغات اسلامی</p>	<p>۱. تهیه گزارش از عملکرد واحدهای سازمانی و انعکاس گزارش آن برای تنویر افکار عمومی ۲. برگزاری تئاتر فجر، تئاتر عروسکی، تئاتر سنتی</p>	<p>اداری و مالی</p>	<p>۶</p>
<p>۱. انتشار ماهنامه بشری ۲. انتشار ماهنامه زخاند ۳. تقویت سایت ido.ir سازمان</p>	<p>روابط عمومی</p>	<p>حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی</p>	<p>۷</p>
<p>۱. انتشار ماهنامه بشری ۲. انتشار ماهنامه زخاند ۳. تقویت سایت ido.ir سازمان</p>	<p>۱. برگزاری تئاتر فجر، تئاتر عروسکی، تئاتر سنتی ۲. انتشار مجله، فصلنامه تئاتر... ۳. برگزاری مراسم شب شعر</p>	<p>حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی</p>	<p>۸</p>

گروه پژوهش‌های فرهنگی و اجتماعی ۱۱۱۴

	<p>۱. حمایت و هدایت برنامه موسسه انتشاراتی امیر کبیر ۲. توزیع کتاب‌های دینی از طریق موسسات کتاب شهر مستقر در مراکز استانها ۳. حمایت از انتشارات سوره مهر</p>	<p>چاپ و نشر (امیر کبیر و سوره مهر)</p>	<p>۹</p>
--	--	---	----------

منبع: برنامه‌های ابلاغی گزارش عملکرد سال‌های ۱۳۸۵-۱۳۸۶

تحقیقات کتابپژوهی علوم اسلامی

۴- ارزیابی موارد افتراق و تشابه در میان سازمان تبلیغات اسلامی و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

با بررسی فعالیت‌ها و عملکرد سازمان تبلیغات اسلامی و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در نمایه‌های فوق برخی از موارد موازی کاری که در گزارش عملکرد سازمان تبلیغات اسلامی و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی انتشار یافته بود کاملاً نمایان است و می‌توان در یک جمع‌بندی کلی به این نتیجه رسید که در حوزه سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی که سطح تصمیم‌گیری‌های کلان دو مجموعه فرهنگی به وقوع می‌پیوندد نیازمند هماهنگی بیشتر در بین آنها احساس می‌شود تا شاهد همگرایی و همسویی بیشتر در کاهش موازی کاری در بین این دو مجموعه فرهنگی در سطح کشور باشیم و علاوه بر این بخش‌هایی از قبیل اداری و مالی و روابط عمومی و سایر بخش‌هایی که به فعالیت‌های پشتیبانی و اطلاع‌رسانی مشغول به فعالیت هستند می‌توان در قالب نگرش سیستمی جایگاه مورد نیاز و تخصصی آنان را بازیافت.

۵- دستگاه‌های موازی و عملیات موازی

بعد از پیروزی انقلاب اسلامی به لحاظ مصلحت‌های زمانی و نیز عوارض خاص ناشی از استقرار یک انقلاب و هم‌چنین تعجیل در تصمیم‌گیری‌ها و مهم‌تر از همه نبود مکانیزم‌های کنترل‌کننده ناشی از تعدد مراکز قدرت در جامعه سال‌های اول انقلاب، پدیده‌ای به نام «دستگاه‌ها موازی» متولد شدند متعاقب مساله ظهور دستگاه‌های موازی،

موضوع عملیات موازی نیز به تدریج در درون سازمان تشکیلات فرهنگی پا به عرصه وجود گذاشت.

علاوه بر دستگاه‌های موازی وبه دنبال آن وجود عملیات موازی موضوع اجرای وظایف یکپارچه و پیوسته که قاعداً باید مبنای وحدت مدیریت تمرکز سازمانی اداره شوند توسط برخی دستگاه‌ها انجام گرفت (لر، ۱۳۸۱: ۳۹).

۶- معایب و عوارض ناشی از وجود دستگاه‌ها و عملیات موازی بر

مدیریت فرهنگی کشور

الف) طبیعی‌ترین و بدیهی‌ترین پیامد توسعه، سیطره بوروکراسی و افزایش حجم تاسیسات فرهنگی کشور است که موجب ایجاد تعدد مراکز قدرت و گسترش مداخله دولت در اداره امور شود و نهایتاً هرگونه حرکت اصلاحی به کندی انجام می‌گیرد.

ب) گسترش تشکیلات در نظام فرهنگی افزایش نیروی انسانی و تورم پرسنلی را به دنبال دارد. افزایش بیش از اندازه نیرو به ویژه در بخش‌های غیرتخصصی طبق قانون بازده نزولی موجب کاهش و یا نگهداشت تولیدات یا خدمات می‌شود.

ج) این دسته دستگاه‌ها موجب می‌شوند تا سهم مضاعفی برای انجام یک وظیفه از تولید ناخالص داخلی برداشت شود لذا افزایش حجم بخش خدمات در مقایسه با بخش‌های تولیدی اقتصادی نمی‌باشد.

د) به دلیل تعدد دستگاه‌های فرهنگی موازی کالاها، خدمات و منابع دولتی تقسیم شده لذا موجب تنزل سطح دسترسی به امکانات برای دستگاه‌های فرهنگی کشور می‌شود.

ه) شکسته شدن وظایف یکپارچه و اجرای آن توسط دو یا چند دستگاه از لحاظ اقتصادی منطقی نمی‌باشد.

و) عملیات موازی و تکراری به دلیل آنکه از وحدت مدیریت و تمرکز سازمانی برخوردار نمی‌باشد موجب می‌شود تا ارائه خدمات از بعد کمی و کیفی مناسب دچار اشکال شود.

ز) وجود دستگاه‌های موازی علاوه بر مرکز در سطوح استانی و شهرستانی نیز گسترش یافته و نهایتاً حجم تأسیسات فرهنگی را افزایش می‌دهد.

ح) وجود دستگاه‌های موازی امکان بدست آوردن نرم‌ها و شاخص‌ها برنامه ریزی متجانس و امکان دستیابی به آماری مطمئن و قابل اعتماد را دشوار می‌سازد؛ زیرا هر کدام سیاست و خط مشی متفاوتی را ارائه می‌دهند و همین امر پایه‌های اطلاعاتی برنامه‌ای و پیش‌بینی برآوردهای عرضه و تقاضا در آن بخش را سست می‌کند.

د) وجود دستگاه‌های موازی برخلاف تخصصی شدن وظیفه که یکی از اصول مهم الگوهای طبقه‌بندی وظایف و اصول فنی تقسیم کار در سازماندهی است، می‌باشد.

با جمع‌بندی مطالب فوق می‌توان اذعان داشت که با وجود دستگاه‌های متعدد و وظایف مشابه ولی با امکانات و تجهیزات پراکنده برای به سرانجام رساندن امور فرهنگی در ابعاد مختلف آن یکی از نکات ضعف ناموفق بودن سازمان‌های دولتی در فعالیت‌های فرهنگی می‌باشد ضمن آنکه وجود این دستگاه‌ها برخلاف اصول علمی مدیریت و سازماندهی می‌باشد (همان، ۱۳۸۱: ۳۹-۴۰).

۷- ارائه راهکارهای پیشنهادی برای هماهنگ سازی

۱. پایبندی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان تبلیغات اسلامی به تفاهم نامه منعقد شده در میان آنها و در صورت لزوم ایجاد تغییرات احتمالی که دوباره کاری و تعارض میان آنها دامن می‌زند.
۲. تعیین نمایندگانی از سوی آنها با نظارت دفتر مقام معظم رهبری برای تقویت هماهنگی‌های مورد نظر در رابطه با نحوه نظارت بر فعالیت‌های فرهنگی در اجرای وظایف و ماموریت‌ها.
۳. تقویت نقش نظارتی دولت و واگذاری کلیه امور و اجرای برنامه‌های فرهنگی به بخش‌های خصوصی.
۴. نگرش سیستمی به ماموریت‌ها، وظایف و اهداف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با سازمان تبلیغات اسلامی و موسسات وابسته به آن دو و تقسیم وظایف نظارتی.
۵. استفاده از تکنولوژی نوین ارتباطی به منظور ایجاد تعامل بیشتر بین وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با سازمان تبلیغات اسلامی.
۶. توجه به کارکردهای مردمی بودن متولیان حوزه فرهنگ (وزارت فرهنگ و سازمان تبلیغات..).
۷. اجتناب از فعالیت‌های سیاسی از سوی نهادهای مورد نظر.
۸. توجه به ثبات سیاست‌گذاری و برنامه ریزی در میان آن دو به ویژه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با توجه به تغییرات مدیریتی.
۹. طراحی مجدد ساختار، سازماندهی، بکارگیری تکنولوژیکی اطلاعات، توانا سازی کارکنان میان آن دو متناسب با نیازهای روز جامعه و تغییرات محیطی.

فهرست منابع

۱. ابوالعلائی، بهزاد، غفاری عباس، «مدیران آینده مبانی نظری و تجارب عملی برنامه‌های استعدادیابی و جان‌شیرپروری مدیران» تهران: نشر سازمان مدیریت صنعتی، چاپ دوم، ۱۳۸۵.
۲. اساسنامه سازمان تبلیغات اسلامی وموسسات وابسته.
۳. اساسنامه وزارت فرهنگ وارشاد اسلامی.
۴. اعتباریان، اکبر، استادیار گروه مدیریت دولتی دانشگاه آزاد اسلامی، ماهنامه تدبیر، شماره ۱۹۰، تهران: سازمان مدیریت صنعتی، ۱۳۸۶.
۵. الوانی، مهدی، بازتاب جلوه‌های نظریه‌بی نظریه بی نظمی در مدیریت. فصلنامه مطالعات مدیریت، شماره ۲۱ و ۲۲، تهران: دانشگاه علامه طباطبائی، ۱۳۷۸.
۶. ایمانی، محمد تقی، آذرخش، تقی و اسماعیل تبار مهدی، «مدیریت - از آغاز تا پست مدرن» تهران: انتشارات فرهنگ سبز، ۱۳۸۳.
۷. پهلوان، چنگیز و گروه محققان: راعی، انسیه و ابراهیمی میلانی، رسول و هجرتی، هادی، «طرح جامع آمارگیری فرهنگی»، «گزارش سازمان‌ها» مرکز آمار و برنامه‌ریزی پژوهش‌های فرهنگی و هنری، معاونت پژوهشی و آموزشی، وزارت فرهنگ وارشاد اسلامی: ۱۳۷۷.
۸. صالحی امیری، سید رضا، مفاهیم ونظریه‌های فرهنگی، تهران: انتشارات ققنوس، ۱۳۸۶، چاپ اول.
۹. گزارش عملکرد ۱۳۸۴-۱۳۸۹ وزارت فرهنگ وارشاد اسلامی.
۱۰. گزارش عملکرد سازمان تبلیغات اسلامی سال‌های ۱۳۸۵-۱۳۸۶.
۱۱. لر، مریم، «بررسی علل عدم موفقیت فعالیت‌های فرهنگی بین‌المللی در سازمان‌های دولتی سوازی، پایان نامه مقطع کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات، تهران، سال تحصیلی ۱۳۸۱-۱۳۸۲.
۱۲. مجلس شورای اسلامی، قانون خدمات کشوری، به شماره ۳۸۵/۱۰۹۷۴۰ مورخ ۱۳۸۶/۰۷/۲۴.